

Włączające projektowanie

2024-07-04

Zarówno historycznie jak i obecnie architektura i urbanistyka traktują priorytetowo podejście do zachowań i potrzeb *one man fits all*, w wyniku czego miasta nie są neutralne pod względem płci. Kobiety, dziewczęta mniejszości seksualne i płciowe w każdym wieku i o różnych umiejętnościach są niedostatecznie obsługiwane i niedostatecznie reprezentowane w obszarach planowania i projektowania urbanistycznego, co skutkuje tym, że środowiska miejskie nie spełniają ich potrzeb. Sprostanie tym wyzwaniom wymaga nowatorskiego podejścia, polegającego na włączeniu analizy perspektyw płci do zarządzania miastem, łagodząc w ten sposób nierówności płci w kontekście miejskim.

Miasto jest wyjątkową i jedyną przestrzenią mieszania się wszystkich użytkowników i użytkowniczek. Korzystanie z miasta, to podstawowe prawo każdego człowieka, a w dobie kurczenia się przestrzeni prywatnych w wielkich aglomeracjach miejskich, znaczenie ulicy, placu, podwórka jako alternatywnego miejsca do życia - rośnie. Współczesne projektowanie polegające na powielaniu prawie 100 letnich standardów, które straciły już na aktualności jest nieświadomym pozbawianiem człowieka jego podstawowych praw- czyli dostępu do przestrzeni publicznej. Podręcznik Neufert traktowany jako podstawowe kompendium wiedzy dla architektów i urbanistów ukazał się po raz pierwszy w 1936 roku. W 2009 roku ukazało się 39. wydanie podręcznika. Modulator Le Corbusiera w oparciu o proporcje którego tworzone są do dzisiaj przedmioty i przestrzeni został opracowany w latach 40. ubiegłego wieku. Owszem, wszyscy wychodzimy na ulicę, ale czy wszyscy korzystamy z niej na równych zasadach?

W miarę ewolucji przestrzeni miejskich koncepcja inkluzywności stała się zasadą przewodnią, zmieniając sposób, w jaki wyobrażamy sobie i konstruujemy nasze środowiska wspólne. Inkluzywne projektowanie miast, wieloaspektowe podejście, które promuje dostępność, różnorodność i równość, jest procesem do tworzenia przestrzeni obejmujących każdego obywatela. Dostępność leży na pierwszym planie tego przedsięwzięcia, a kwestie mobilności, percepcji zmysłowej i potrzeb poznawczych są wplecione w tkankę planowania urbanistycznego. Ale inkluzywność to coś więcej. U podstaw włączającego projektowania miast leży bowiem nie tylko przełamanie barier fizycznych ale i społecznych. Włączające projektowanie miast uznaje nieodłączną wartość różnorodności, zauważając różne kultury, języki i tradycje, wzmacniając głosy, które do tej pory były marginalizowane.

Jednym z tych głosów są kobiety i o to o nich jest projekt FEMACT-Cities. Istnieje silna zależność między płcią, a funkcjonowaniem miejskich przestrzeni, oraz jakością życia mieszkańców i mieszkank. Fakt, że nie wpisujemy się wszyscy w le'Corbusierowskiego modulatora wpływa na trajektorie naszego życia, czego doświadczamy nawet nieświadomie każdego dnia. Analizując zatem miasto z perspektywy kobiet, wsłuchujemy się w głosy ponad połowy populacji. Co najważniejsze, FEMACT-Cities opierając się na zasadzie inkluzywnego postrzegania miasta, nie jest samotnym przedsięwzięciem, ale procesem współpracy, w którym angażują się interesariusze i interesariuszki na każdym poziomie.

Ale zanim zaczniemy wspólnie szukać rozwiązań musimy zastanowić się jakie zadać pytania. Dlatego podczas trwania projektu przeprowadzimy szereg warsztatów z kobietami, spacerów, rozmów,

**Magiczny
Kraków**

podczas których będziemy dzielić się swoimi historiami i doświadczeniami w kontekście przestrzeni miejskiej. Wkład społeczności, warsztaty wspólnego projektowania i sesje planowania partycypacyjnego zapewniają, że potrzeby i aspiracje różnorodnych populacji zostaną nie tylko usłyszane, ale także zintegrowane z tkanką miejską. Skupiając głosy osób, na które decyzje projektowe mają największy wpływ, miasta mogą kultywować poczucie własności i zbiorowej odpowiedzialności, wspierając silniejsze i bardziej odporne społeczności.

Projekt jest współfinansowany w 80% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2021-2027.